Anul 44-lea | Prețul 3 lei | Cenzurat
Duminică 6 Decemvrie 1936 | No. 49

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Regina Maria No. 57

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei)
Prețul înseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Ziua de 1 Decemvrie — mare praznic al țării

In anul acesta ziua istorică s'a serbat cu deosebit fast

Splendoarea cea mai mare a fost la București și la Cluj

Iau parte și reprezentanții parlamentelor cehoslovac și iugoslav

Ziua de 1 Decemvrie a intrat în rândul serbătorilor naționale de acum 18 ani, când la Alba Iulia peste 100 mii de suflete s'au întrunit în mare *Adunare Națională* și au hotărît Unirea pe vecie cu Patria mamă.

In timpul din urmă s'a mărit însă numărul acelora, cari vreau revizuirea tratatelor de pace și prin aceasta schimbarea granițelor actuale. Această dorință o nutrește mai cu seamă Ungaria.

Și, ironia sorții, sora noastră mai mare, Italia, sprijinește această speranță ungurească. In foile trecute am scris, că Ducele Musolini, primul ministru al Italiei, într'o cuvântare ținută la Milano, a spus între altele că „Ungariei trebue să i se facă dreptate".

Acest fel a lui Musolini, de a vorbi, a produs mare bucurie la Budapesta, iar în România, Cehoslovacia și Iugoslavia o adevărată consternare. La noi în România s'au ținut mai multe adunări de protestare contra schimbării granițelor.

Cea mai mare manifestație pentru Unire și contra revizionismului a fost însă organizată pe ziua de 1 Decemvrie. In această zi au venit la București și reprezentanții parlamentelor cehoslovac și iugoslav, pentru a protesta alături de noi și a da expresie indignării contra revizionismului maghiar și a condamna pe unii foști aliați cari acum sprijinesc pe Maghiari.

Sosirea parlamentarilor aliați

Delegațiile deputaților și senatorilor din Cehoslovacia și Iugoslavia au sosit în țară încă Luni 30 Noemvrie c. Fiecare delegație era compusă din 30 parlamentari în frunte cu președinții Camerelor și Senatelor.

Primirea lor a fost cât se poate de călduroasă, în toate gările mai mari, din moment ce au intrat în țara noastră. La București încă s'au bucurat de o deosebită atenție din partea întregei lumi românești. Drapelele celor 3 țări aliate fâlfâiau peste tot locul.

Inaugurarea Arcului de Triumf

Serbătorirea zilei de 1 Decemvrie s'a început cu un serviciu religios și depunerea coroanelor la mormântul Eroului Necunoscut din Parcul Carol.

Până la ora 10 dim. o imensă mulțime s'a adunat pe întreagă Calea Victoriei, dela Palatul Regal până la Șoseaua Kiselef, unde e Arcul de Triumf.

Elevii tuturor școalelor din București cu drapele, în frunte cu directorii și profesorii lor, înșiruiți de ambele părți ale șoselei așteaptă desfășurarea marei serbări naționale.

Delegații tuturor societăților culturale și-au luat locurile destinate. Sunt sosiți și cei 4000 de primari din țară cu ledungi tricolore.

Arcul de Triumf e tot din marmoră și granit românesc. Cu două medalioane: Regele Ferdinand și Regina Maria. Armură, pajuri, uși laterale de bronz, etc.

Sosirea M. S. Regelui

E primit cu urale. A sosit într'un automobil cu Regina Maria. Amândoi îmbrăcați în alb. Regele poartă noua pelerină albă a Cavalerilor Mihai Viteazu. Regina într'o superbă mantie albă.

Suveranul trece în revistă stindardele țării și trupele prezente. Apoi s'a început serviciul religios sub Arcul de Triumf. Preoții fac slujba bisericească, iar o trompetă cântă, Rugăciunea militară. E cor bisericesc și goarnă ostășească. Drapelele se pleacă. Toate capetele s'au descoperit. Mulți își fac cruce. E un moment impresionant.

După această înălțătoare solemnitate, Majestatea Sa Regele a rostit o istorică cuvântare, pe care o dăm în cele următoare.

Discursul M. S. Regelui

Inaugurăm astăzi Arcul de Triumf, menit să reamintească generațiilor viitoare gloria celor ce au învins și jertfa celor ce au căzut vitejește pentru înfăptuirea unui ideal, care a fost țelul și îmbărbătarea multor generații.

Au trecut două zeci de ani de când oștirile românești, sub conducerea Regelui Intregitor de Neam, au pornit la luptă pentru acest ideal, înfruntând vremuri de grea cumpănă și fălindu-se cu clipe de înălțătoare vitejie.

Acest monument, ce se înalță aci și care se sfințește astăzi după riturile strămoșești, nu este sfințit numai cu aghiazmă, dar și cu sângele acelora care s'au jertfit pentru reîntregirea Neamului Românesc.

Vis secular, înfăptuit o clipă sub Voevodul cel Viteaz Mihai, ai fost hrana sufletească a tuturor Românilor de pretutindeni, ai fost credința care ai mânat pe toți, ai fost chiar rațiunea de a fi a întregului Neam.

Ne închinăm cu smerenie

In acest moment solemn, gândul nostru evlavios trebue să se închine cu smerenie în fața tuturor acelora, străluciți sau umili, cari în sufletul lor au avut credință, — credință ce ne-a dat răbdarea și puterea de a înfăptui aceia ce a fost o dreptate firească a gintei noastre.

Să ne închinăm deci în fața acelora, cari nu și-au precupețit viața, pentru ca astăzi toți Românii să trăiască într'o țară pe veci unită și să ne închinăm în fața amintirii acelora, cari, cu voință de oțel, au adus la îndeplinire visul multor generații, îndeosebi în fața Voevodului Viteaz al zilelor noastre, Regele Ferdinand.

In vechime aceste arcuri de triumf se ridicau spre a proslăvi un om și o cucerire de popoare. Noi, cei de astăzi, am ridicat acest arc pentru proslăvirea unui Neam și a unei Credințe, dar mai ales, ca să arătăm lumii întregi că înfăptuirea unității naționale române nu este o cucerire deșartă și lacomă, ci ștergerea din cartea vremurilor a nedreptății seculare ca fiii aceluiaș popor să trăiască sub stăpâniri deosebite.

Să păstrăm moștenirea

Noi, cei de față, am fost hărăziți de cartea cea mare a destinului să îndeplinim ceeace înaintașii noștri au visat și au dorit.

Dar tot nouă ne este hărăzit să păstrăm și să întărim ceeace s'a împlinit cu atâtea jertfe și cu atâta dragoste de neam.

Inălțătoare, sfântă, — dar și grea moștenire. Nici o clipă nu trebue să uităm, că tot ce neau lăsat înaintașii noștri, trebue transmis neatins, nepângărit și întărit, urmașilor noștri.

Unitatea națională a fost pentru cei de eri un crez și un îndemn, care ne permite să ne închinăm astăzi acestui monument. Pentru mâine, unirea națiunii trebue să fie gândul de căpetenie al tuturor, spre a desăvârși moștenirea celor opt sute de mii de morți ai războiului de întregire.

La glasul venit de dincolo de țintirim al martirilor întregirii, se unește — prin mine Regele României, pe veci unite — glasul întregului popor Românesc:

Data de 1 Decembrie, dată adânc săpată în cartea neamului, să însemne adevărata unire a tuturor acelora cari voesc binele neamului.

Unirea să fie reală

Unirea nu trebue să fie o vorbă deșartă, unirea trebue să fie o realitate puternică, pe care să se poată rezema România în drumul ei către progres.

Sărbătoarea de azi, care este aceea a Unității Naționale, este îndeosebi și aceea a oastei Mele, căreia trebuie să-i fim recunoscători pentru înfăptuirea idealului național.

Pavăză cum nu e alta a unității și integrității naționale, către ea nu trebue să meargă numai vorbele noastre de dragoste, dar și toată munca noastră, spre a o face un instrument puternic

şi credîncios, adevărat zid de hotar, de care să se sfărâme toate valurile duşmane.

România, care şi-a văzut îndeplinit, cu atâtea jertfe, visul secular, ştie ceeace vrea să zică un război.

Oştire puternică — paza hotarelor

De aceea: vrea o oştire puternică, care să fie păzitoarea păcii, dar şi păzitoare neadormită a neştirbirei hotarelor.

Alături de noi, se găsesc şi reprezentanţii aliaţilor noştri. Au venit, în această zi a Unirei, să proslăvească gloria zilelor eroice şi perenitatea celor înfăptuite şi brăzdate pe harta lumii.

Am luptat cu credinţă şi am biruit cu jertfa intereselor noastre individuale. Această jertfă nu s'a sfârşit cu împlinirea primului ţel al luptei, ci ea trebue să continue, ca să se îndeplinească unitatea sufletească a tuturor forţelor pentru cucerirea ţelurilor de mâine: prosperitatea şi întărirea României.

Acela ce va trece pe lângă acest Arc de Triumf, să se gândească, că dacă reprezintă comemorarea gloriei româneşti, el are la temelie oasele acelora cari au crezut şi s'au jertfit şi că, dacă aceste pietre ar avea glas ar striga:

Aci e jertfa celor căzuţi

„Trecătorule, gândeşte-te la jertfa celor căzuţi! Ce faci tu pentru întărirea şi consolidarea Patriei tale?"

Doresc ca puţini să fie aceia cari, auzind acel glas, să-şi ascundă faţa, zicând: „M'am gândit numai la mine".

O! Pietre scumpe, amintitoare de ceasuri de vitejie, amintire a crezului şi a speranţei neamului, staţi vecinic de veghe şi spuneţi tuturora că numai cu credinţă şi jertfe pentru interesul obştesc, se poate înfăptui ceva pe acest pământ.

Deci, cu credinţă, înainte şi sus inimile! Trăiască România, pe veci întregită în hotarele firesti ale neamului.

Defilarea

In uralele mulţimii, după terminarea cuvântării, Suveranul, Regina Maria şi Voevodul Mihai au trecut de sub Arcul de Triumf spre tribuna regală, unde a primit defilarea.

Dincolo de Arc s'a dat comanda: Pentru defilare!... Regele a primit defilarea stând tot timpul în picioare.

Muzica cântă marşul cu care soldaţii acum 20 ani au plecat în războiul ce ne-a adus victoria. In sunetele aceluiaş marş, trupele române trec azi pe sub Arcul de Triumf. Sunt zeci şi sute de drapele, unele zdrenţuite, altele numai fâşii lângă stema ţării.

Regele salută. Regina Maria încă se scoală în picioare. E o emoţie generală. Trec steagurile victorioase ale Armatei Române din războaiele trecute. Trec steagurile Unirii.

Au defilat apoi Cavalerii Ordinului Mihai Viteazu, toţi în pelerine albe ca nişte arhangheli. După defilare ei s'au aşezat în dreptul Suveranului.

Trec acum pe sub Poarta de Triumf marii mutilaţi, cu drapelul purtat de un mare mutilat ce are numai un ochiu şi doi invalizi cu picioarele de lemn.

După ei urmează convoiul mutilaţilor: unii fără mâini, alţii fără picioare, ţărani în cârji, feţe zdrobite, oameni necăjiţi. Ţin pasul cum pot. Mulţi din ceice îi privesc lăcrămează.

Grupul următor a fost al văduvelor de război, orfanii, apoi asociaţiile de ofiţeri şi subofiţerii în rezervă, voluntarii şi alţii.

După aceştia a urmat parada propriu zis militară: Statul major, ofiţerii generali, ofiţerii fără trupă, şcolile militare, regimentele de gardă, infanterie, pioneri, transmisiuni, artilerie şi grăniceri, pe urmă cavaleria.

Armata s'a prezentat splendid, plină de viaţă şi energie. A fost des şi îndelung aplaudată din partea publicului asistent.

Din loja corpului diplomatic, miniştrii străini priveau cu atenţie această desfăşurare de forţe militare. Cu deosebit interes au urmărit defilarea şi parlamentarii străini. Serbarea a luat sfârşit la ora 12.

Masa la Palatul Regal

La ora 1 a avut loc o masă la palat, la care au luat parte: M. Sa Regele, Regina Maria, Voevodul Mihai, membriiguvernului, preşedinţii camerelor şi senatelor cehoslovac şi iugoslav.

Parlamentarii străini împreună cu parlamentarii români au luat masa la Hotelul Continental.

Şedinţa solemnă a Parlamentului

A fost o şedidţă istorică. S'a deschis la ora 5 fix. In frumoasa sală a Camerei deputaţilor sunt adunaţi reprezentanţii parlamentelor din 3 ţări: România, Jugoslavia şi Cehoslovacia. Aceşti aleşi a trei ţări reprezintă o populaţie de 50 milioane de suflete. Ei s'au adunat, cu prilejul zilei când acum 18 ani s'a hotărît Unirea Ardealului cu Patria mamă, ca să serbeze această zi, dar şi să protesteze totodată contra propagandei revizioniste maghiare.

Incinta Camerei e frumos decorată cu drapelele celor 3 naţiuni. Tribunele sunt arhipline. Parlamentarii români au sosit mai de vreme, ca să primească oaspeţii străini.

Apariţia în sală a delegaţiei militare franceze care a luat loc în loja preşedinţiei, e salutată cu nesfârşite aplauze. La fel şi sosirea parlamentarilor străini. Camera Română aplaudă stând în picioare. Guvernul român de pe banca ministerială se alătură aplauzelor generale.

Oaspeţii parlamentari au luat loc în primele rânduri ale incintei. La ora 5, deschizându-se şedinţa, megafoanele au început să transmită cuvântările ce se rostesc, făcându-le să fie auzite în cuprinsul a 3 ţări.

Discursul preşedintelui Camerei Nic. Săveanu

A spus între altele: Anul acesta s'au împlinit 20 ani dela intrarea României în războiu şi 18 ani dela Unirea Ardealului şi Banatului.

Oaspeţi scumpi, bine aţi venit! Ţările noastre, câte trele, sunt produsul voinţei unor popoare, care — asuprite îndelung — atunci când monarhia habsburgică s'a prăbuşit, au cerut unirea cu fraţii lor.

Dupăce şefii statelor noastre s'au consfătuit în cursul acestui an la Bucureşti şi Praga, ne găsim acum întruniţi la un loc parlamentarii celor 3 popoare amice şi aliate.

Astfel ia fiinţă Mica Inţelegere Parlamentară, oglindă fidelă a gândurilor, sentimentelor şi aspiraţiunilor ţărilor noastre.

De azi înainte avem Uniunea Parlamentară a Micei înţelegeri, care se va întruni în fiecare an şi a cărei chemare este să strângă tot mai mult legăturile dintre noi.

Discursul preş. Senatului Al. Lapedatu

In adevăr, aţi venit să omagiaţi împreună cu noi, pe martirii şi eroii prin cari s'a înfăptuit România Mare şi să declarăm împreună, în faţa lumii, hotărârea şi voinţa nestrămutată de a ne susţine şi garanta, unul pentru altul' roadele victoriei ce ne-a dus pe fiecare la înfăptuirea unităţii naţionale.

Momentul acesta este şi va rămâne istoric, căci pe deasupra manifestărilor de până acum ale şefilor de stat şi ale guvernelor, — popoarele noastre înţeleg să dea însăşi, prin aleşii lor, cea mai convingătoare şi hotărâtă dovadă a prieteniei şi legăturii încheiată la anul 1920, când a luat fiinţă Mica Inţelegere.

Discursul preş. camerei cehoslovace Jean Malypetr

Cu mare bucurie am primit invitaţia d-voastră. In calitate de trimişi ai poporului nostru, simţiam că e necesar ca să ne reunim cu d-voastră şi colegii iugoslavi într'o adunare comună, pentru a dovedi consideraţia ce o avem unii faţă de alţii. Să declarăm, că aprobăm pe şefii celor trei state şi politica guvernelor lor.

In activitatea noastră de făuritori ai legilor, vrem să conlucrăm într'un spirit de înţelegere. Noi nu avem programe noui. Avem numai o dorinţă şi o cerere: aceea de a trăi în linişte şi pace.

Noi avem o alianţă, dar nu pentru cuceriri. Nu reclamăm nimic dela nimeni. Dar nici nu vom da nimic din ceeace avem şi am primit în urma unei dreptăţi istorice.

Nu am luat nimic nimănui, care să nu fi fost al nostru altă dată. Istoria noastră a tuturor e asemănătoare. Popoarele noastre au trăit în trecut pe teritorii cu mult mai mari, decât cele pe cari ni le-a dat înapoi tratatele de pace.

Cum şi-au putut închipui asupritorii, că cei asupriţi nu vor folosi primul prilej pentru a se libera? Şi cum pot reclama teritoriile pe cari le răpiseră popoarelor cari erau de veacuri stăpâni pe ele?

Tuturor cari doresc pace, le întindem mâna, dar ne vom apăra prin toate mijloacele împotriva celor cari ar dori reînfiinţarea domniei asupritoare.

Sperăm că cei cari, în rândul popoarelor, decid de pace sau de războiu, ştiu în ce barbarie ar arunca războiul omenirea întreagă.

Discursul preş. camerei iugoslave Stevau Cirici

Nu voi încerca să exprim prin cuvinte, căldurosa primire din partea Dv. Suntem însă fericiţi astăzi, de a vă putea strânge mâna din nou.

Ne bucurăm foarte mult de această întâlnire a parlamentarilor din cele trei ţări. Aprob ca să ne întâlnim şi în viitor, dovedind prin aceasta puterea Micei Inţelegeri.

Simt o deosebită datorie — în momentul când lumea pare a se îndrepta sprene bunie — să declar aci: Dacă se va întâmpla o catastrofă oarecare, nu noi vom fi aceia, cari s'o fi voit.

In sfârşit, este bine să ne adunăm puterile morale. Iar dacă împrejurările ne vor constrânge să ridicăm sabia, această sabie va fi aceea a dreptăţii, cea mai puternică armă din toate veacurile şi de pretutindeni.

Alte discursuri

Au mai vorbit d-nii *Fr. Soukup*, preşedintele Senatului cehoslovac, şi *Djura Vukotici* în numele Senatului iugoslav.

La urmă a luat cuvântul d-l *Gh. Tătărescu*, preşedintele consiliului de miniştri, care fixând punctul de vedere al României faţă de declaraţiile antevorbitorilor, a spus în cadrul unei cuvântări mai lungă: Suntem legaţi prin trecut, prin prezent şi pentru viitor!

Din lipsă de loc, regretăm că nu putem da un extras mai mare al acestor cuvântări istorice.

•

In cursul zilei de Miercuri 2 Decemvrie c., parlamentarii străini au vizitat capitala Bucureşti, iar seara cu un tren special au plecat la Cluj. Aci, în 3 Decemvrie, se ţine la Universitate o şedintă festivă închinată unirii Ardealului. Primăria oraşului Cluj dă o masă, în sala Memorandului, în onoarea parlamentarilor străini, cari Joi seara (3 Decemvrie) pleacă spre Praga şi Belgrad.

Situaţia politică în ţară

In ultimele zile ale lunei Noemvrie, Camera şi Senanatul s'au străduit să încheie discuţia asupra răspunsului la Mesajul Regal. A fost o discuţie grăbită, fără ceva deosebit de important.

Guvernul a făcut întinse pregătiri pentru sărbătorirea zilei de 1 Decembrie, în toată ţara. Fastul cel mai mare a fost la Bucureşti. Cum a decurs serbarea în capitala ţării, scriem la loc de frunte al foii de faţă.

Vineri 4 Decemvrie să încep din nou şedinţele Camerei şi Senatului, când se vor prezenta spre desbatere mai multe proecte de legi.

Răsboiul civil din Spania

In ultimele zile, se pare, răsboiul civil din Spania ia o nouă întorsătură mai pronunţată. Trupele naţionaliste atacă, dar fără prea mult rezultat. Comuniştii dela Barcelona au primit întăriture din partea Rusiei bolşevice. In altă parte a foii de azi dăm diferite amănunte.

Germania şi Italia văzând că Ruşii dau ajutor pe faţă comuniştilor spanioli, o să facă la fel dând ajutor naţionaliştilor spanioli. După unele informaţii, câteva mii de germani voluntari au pornit spre Spania, ca să se înroleze în armata generalului Franco.

Bonbardarea Madridului se face aproape zilnic, dar oraşul n'a căzut. In schimb cad morţi destui pe ambele părţi. E o situaţie îngrozitoare. Copiii aceleaşi ţări să se omoare ca sălbaticii!

INFORMAŢIUNI

M. S. REGELE CAROL probabil va vizita în curând Polonia.

ZIARUL «PATRIA» din Cluj a apărut, cu prilejul zilei de 1 Decemvrie, într'un foarte frumos număr festiv de 68 pagini, cari cuprind activitatea de înfăptuiri româneşti în oraşul Cluj, dela Unire până astăzi. — Felicitări celor ce au muncit efectiv în aceşti 18 ani, cum şi redacţiei «Patriei», care s'a străduit să eternizeze această activitate românească!

903 NOUI POSTURI DE INVĂŢĂTORI s'au înfiinţat pe ziua de 1 Decemvrie 1936, repartizate în modul următor: câte 80 posturi judeţelor Bihor, Mureş, Sălaj; câte 40 jud. Odorhei şi Trei Scaune; câte 30 jud. Ciuc şi Satu Mare; câte 20 jud. Bacău, Cetatea Albă, Hunedoara, Maramureş, Tighina şi Turda. In celelalte judeţe, numărul nouilor posturi variază între 3 şi 20. — Aceasta este o bună măsură din toate punctele de vedere.

MONUMENTUL LUI VASILE LUCACIU la Satu Mare era să se desvălue la 1 Decemvrie c. In urma sărbătoririi speciale a acestei zile la Bucureşti, serbarea dela Satu Mare a fost amânată pe ziua de 13 Decemvrie 1936.

DI VASILE STOICA, fost ministru al României pe lângă guvernul bulgar din Sofia, a părăsit acest post fiind transferat la Riga, capitala micului stat Letonia, aproape de Petersburgul (Leningrad) din nordul Rusiei. Din manifestaţiile arătate la plecare, s'a văzut că dl ministru Stoica a fost foarte acfiv şi iubit de colonia română din Sofia, iar guvernul bulgar încă l-a apreciat, altcum nu-l petrecea la gară însuşi primul ministru Koisolvanof şi alţi demnitari bulgari. Iată de ce şi mai puţin înţelegem mutarea dlui ministru Vasile Stoica la... Riga. Ii dorim însă energie şi izbândă, capilului de ţăran din Avrigul Sibiului, şi în îngheţul Rusiei nordice! Probabil a cerut asta vr'un protocol diplomatic!...

CONTRACTELE DE INCHIRIERE. Ministerul de finanţe a prelungit până la 20 Decemvrie 1936, termenul pentru vizarea contractelor de închiriere în curs, cari n'au fost încă vizate.

DESFACEREA SCRISORILOR CU BANI. In Bucureştl au fost deţinuţi 3 funcţionari poştali, cari făceau serviclul la vagoanele de de poştă, unde desfăceau scrisorile simple din străinătate, în cari presupuneau că sunt bani de hârtie. Aşa a fost prins unul din hoţi, în momentul când a vândut o bancnotă de 10 lire sterline cu 8000 lei. Poşta noastră introdusese cercetări în secret, fiindcă venise multe plângeri din străinătate, că la noi se fură conţinutnl din scrisori. Destul de dureros, dar ar trebui control sever, căci vor mai fi hoţi de aceştia.

CAT PEŞTE CONSUMĂM? Având foarte mult peşte în Marea Neagră, în Dunăre şi alte rîuri ale ţării, ar urma să se mănânce foarte mult peşte în ţara noastră. Şi totuşi nu este aşa. După o ultimă statistică, cantitatea de peşte ce se consumă pe an de cap de locuitor, nu trece de 1 kilogram şi jumătate. Foarte puţin. Şi aceasta numai din cauza slabei organizaţii.

EXPORTUL DE NUCI IN GERMANIA. In anii din urmă Germania cumpăra foarte mutte nuci din România. Anul acesta, pentru a face cruţări, guvernul german a declarat nucile un aliment de lux şi nu mai dă voie să fie importate. Ca urmare, mulţi negustori cari au strâns nuci, îndeosebi în Basarabia, au acum mari pagube. Preţul nucilor e în scădere.

PREŞEDINTELE ROOSVELT al Statelor Unite a început o vie propagandă pentru menţinerea păcii, ceeace a produs o bună impresie în ţările europene.

DESPĂGUBIRILE pentru transporturile pe căile ferate au fost fixate în modul următor: Lipsurile şi stricăciunile constatate la transporturi, să se plătească îndată, fără a se mai aştepta rezultatul cercetărilor şi împărţirea cotei de suportat de către fiecare din cei găsiţi vinovaţi de producerea stricăciunilor.

PREŢUL VINULUI e în urcare, după calitate. In ultimele zile pe piaţa Bucureştilor s'au observat urcări importante.

O FABRICĂ DE CAUCIUCURI e pe cale să se înfiinţeze în ţara noastră. Aşa o fabrică nu avem. Ea va fi creiată cu ajutorul capitalului cehoslovac, fiind şi condusă de cehoslovaci. Instalaţia se va face pe Valea Prahovei.

TRAVERSE pentru căile ferate ungare, vrea să cumpere Ungaria din România. Plata să se facă cu maşini agricole. Tratativele sunt în curs. La fel vrea să cumpere Ungaria traverse şi din Jugoslavia.

UN MINISTER — AL ALIMENTĂRII se înfiinţează în Anglia. Va lucra în strânsă legătură cu Ministerul de Comerţ şi al Apărării Naţionale, în scopul de a se duce la bun sfârşit planurile de cumpărare, de control şi împărţirea mărfurilor pentru hrană în Marea Britanie. — E şi aceasta o măsură, cum se ia numai în vreme de războiu.

JUMĂTATE AURUL DIN TOATĂ LUMEA se află în băncile americane, adecă 11 miliarde dolari. In lunile din urmă încă s'a dus din Europa mult aur în America, din cauza temerii de un eventual răsboiu.

DATORIILE de răsboiu, pe cari le au de plată diferite ţări către Statele Unite ale Americei, ating suma de 1 miliard 315 milioane dolari. Franţa singură datoreşte 347 milioane dolari. — Cu greu se vor mai plăti toate aceste datorii, cari sunt câştigul Americanilor din măcelul Europenilor, cărora le-au livrat arme ca să se omoare.

CAT S'A MANCAT LA O NUNTA. Din Belgrad se anunţă, că în satul Ada, aproape de Zenta, bogătaşul ţăran Carol Voscha a căsătorit o fată. La nunta acesteia au fost invitaţi neamurile familiei. In vederea serbării au fost tăiaţi şi fripţi 2 viţei, 2 porci mari şi 10 purcei, 20 găini şi 80 curcani, Supa a fost gătită dintr'un bou întreg. Cozonaci s'a făcut din 100 kgr. făină. Franzeluţe s'au mâncat cam 1000 bucăţi. Asupra băuturii nu s'au mai dat amănunte, dar ne putem uşor închipui ce se va fi supt.

PROCESUL BANDEI COROIU se desbate neîntrerupt la Bacău. Au eşit la iveală o mulţime de crime, furturi şi lucruri slabe, săvârşite de aceşti tâlhari, cari acum trebue să-şi capete pedeapsa meritată. In câteva zile se va da sentinţa.

UN OMOR, necunoscut până acum la noi, s'a descoperit zilele trecute în Bucureşti. Studentul în chimie Vasile Constantinescu şi-a omorît amândoi părinţii, a căror trupuri le-a ascuns apoi în două cazane, pe cari le-a pus în pivniţă. Era singurul copil la părinţi. Invăţa bine, dar umbla mult după femei, cari natural costă bani. Probabil că de aceia şi-a omorît părinţii, ca să le ia banii, câteva sute de mii lei, ce-i avea în casă. Criminalul a fost prins în Cernăuţi, unde plecase cu o fată şi chefuia ca un nebun. — Acum va sfârşi în ocnă, ca toti oameni netrebnici.

Catifele de mătase
Originale franceze
Numai la **GALLIA**
Sibiu Str. Regina Maria, 7 — **Braşov** Piaţa Libertăţii, 3

Vitrinele firmei
Carol Breitenstein
SIBIU
Piaţa Regele Ferdinand Nr. 17
Orientează despre ultimele noutăţi de modă şi preţurile cele mai ieftine ale zilei. Este deci în interesul publicului a privi aceste vitrine şi a vizita MAGAZINUL.

Nu înţelegem

din ce cauză unii abonaţi îşi plătesc foarte greu abonamentul. Acum e toamnă, când oamenii noştri fac diferite vânzări. Ar fi cazul să se gândească şi la plata abonamentului, care este destul de mic.

Tipărirea unei gazetă cere mulţi bani. Şi nu e bine, ca cineva să cetească fără să plătească.

Iar cine nu poate deloc să plătească, e dator să ne scrie să-i oprim foaia, trimiţând restanţa pentru trecut. Noi nu silim pe nimenea să aboneze foaia.

Cadouri de Crăciun, asortiment bogat.
Preţuri reduse
la **Emil Höchsmann — Bijutier**
Sibiu str. Regina Maria 41.

Editura şi tiparul «Tipografia Poporului»
Redactor responsabil: H. N. BRATU

Cooperativa regională

„Zlatna şi Jur“

Societate cooperativă agricolă, industrială şi de desfacere din Zlatna-Alba: (fostă „Zalatna és Vidéke“ gazdasági, ipari és fogyasztási szövetkezet). înregistrată de Tribunalul Alba secţia firmelor sub Nr. F. soc. 414/1918.

Convocare

Membrii Cooperativei cu titlul de mai sus — înfiinţată la 25 August 1918 — sunt rugaţi a lua parte personal sau prin mandatarii lor — aducând cu sine şi chitanţele despre vărsarea capitalului social — la

Adunarea generală extraordinară

care va avea loc Duminecă 20 Decemvrie 1936, orele 16 (4 după amiază), în sala hotelului Central Ludovic Trager din Zlatna, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea biroului;
2. Raportul intemeietorului primul preşedinte director general d. I. R. Petringenaru Moţu;
3. Luarea hotărîrilor cu privire la situaţia societăţii, adoptarea statutului tip şi adaptarea societăţii la prescripţiunile legei cooperaţiei în vigoare şi alegerea noilor conducători ai societăţii;
4) Luarea de măsuri pentru aducerea capitalului şi averei societăţii în posesia sa şi lichidarea membrilor decedati, eşiţi şi cari vor să se retragă şi
5. Diverse propuneri şi discuţii.

In caz că la data fixată nu se va întruni numărul membrilor fixat prin statut, atunci adunarea se va ţine la 3 Ianuarie 1937, cu aceiaşi ordine de zi, aducând hotărîri valabile, fără considerare la numărul membrilor.

Zlatna, 25 Noemvrie 1936

Preşedinte-Direcror gereral
I. R. Petringenaru Moţu

Nr. 360/1931 port. 16.881

Publicaţiune de Licitaţie

Subseminatul portărel pe lângă tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 25052/1930 şi Nr. G. II. 2481/1931 a Judecătoriei mixte Sibiu în favorul reclamantului Andrei Setz reprez prin advocatul Dr. J. Schorsten pentru încasarea creanţei de 950 lei şi accesorii se fixează termen de licitaţie pe

8 Decemvrie 1936 ora 10 a. m.

la faţa locului în Şelimbăr Nr. 137 nou unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: 1 iapă roşie de 10 ani în valoare de 500 lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat, face 950 lei capital, dobânzile cu 15% socotind din 1 Ianuarie 1930 iar spezele până acum stabilite de 791 lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul a:t. XLI: 1891, § 120.

Sibiu la 18 Noemvrie 1936

Portărel
Dr. Bacu

IN CURAND APARE:

Calendarul Poporului pe 1937

cu un **foarte bogat şi variat cuprins,** asupra tuturor evenimentelor importante din ţară şi străinătate.

Preţul 15 lei

La comande mai mari se dă rabatul obişnuit în anii trecuţi. De aceea faceţi comande de 10—20 exemplare, ca astfel să fie şi poşta mai ieftină.

Aşteptaţi cu cumpărarea
calendarului pentru familia D voastră, până când aţi văzut „Calendarul Poporului“, care de peste 50 de ani este sfătuitorul şi călăuzitorul bunilor gospodari dela ţară.

Comandele sunt a se adresa la:

Librăria „Foaia Poporului“

Sibiu, str. Regina Maria (fostă Cisnădiei) No. 57

Aveţi grije la noua adresă.

Preţuri de reclamă

Barcheturi Pânză Plapome

Mich. Kieltsch, Sibiu, Piaţa Mică, 28

Tenisuri 28 Lei

O casă de registrat

sistem Naţional, se află de vânzare la Librăria „Foaia Poporului“ în Sibiu.

Uşi, ferestri, mese

şi alte mobile vechi se află de vânzare în Sibiu, Piaţa Unirii 3.

O maşină de cusut

aproape nouă, se află de vânzare cu preţ convenabil.

Doritorii pot lua informaţii la administraţia foii.

Automobilişti!!

O reparaţie bună la maşina Dv. se face EFTIN!

La Firma

EWALD PAULINI

Atelier de reparaţii special pt. automobile

SIBIU - Str. Croitorilor 5 Telefon 118

Radio!? Numai Telefunken!

cu condiţiuni favorabile în rate potrivite lunare sau săptămânale

H. SCHLOSSER

SIBIU. Strada Pintenului No. 13

PLAPOME

în toate calităţile

PANZA în mare asortiment cu preţurile cele mai ieftine.

IN MAGAZINUL SPECIAL

H. GASSNER

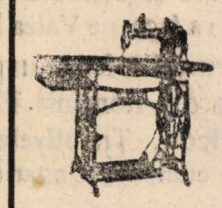
Sibiu, str. Regina Maria No. 11

Renumitul atelier mecanic

pentru reparaţii de

Maşini de cusut şi Biciclete

Depozit de Maşini noi de cusut şi Biciclete

mărcile cele mai renumite

La Firma

R. Nussbächer

Sibiu - Strada Rosmarin, 13

Fiecare om iubeşte muzica, de aceea dăruiţi de Crăciun un instrumen muzical

dela cel mai asortat Magazin

Babós Béla

Producător de instrumente muzicale

SIBIU — Piaţa Regele Ferdinand 10

LIBRARIA

FOAIA POPORULUI

SIBIU

Str. Regina Maria 57

este asortată cu tot felul de cărţi literare

Rechizite de scris în mare alegere, cu preţuri foarte moderate.

Incercaţi şi vă veţi convinge

Cumpăr

Aur şi Argint
Dinţi de Aur

MAX SPRINGER

Sibiu - Regina Maria 20

UN DORMITOR

complect modern lăcuit, precum şi alte diferite mobile se află de VÂNZARE, cu preţ convenabil.

Informaţiuni la Librăria „Foaia Poporului“ în Sibiu, sau la Fabrica Baciu în Strada Şaguna 10, unde se poate vedea.

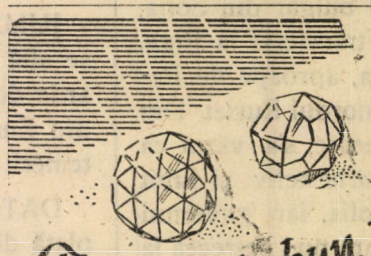
Carnete şcolare

se află de vânzare la

LIBRĂRIA

„Foaia Poporuui“

SIBIU

Tot ce este bun trebue să fie scump?

Aş, nu, scump e numai din ceace se găseşte puţin. Kathreiner şi Franck sunt fără îndoială foarte bune pentru prepararea unui excelent dejun mic şi totuşi sunt atât de ieftine, pentru că materiile prime se găsesc în abundenţă în ţara noastră. De acea sunt

FK 217 - R

Kathreiner şi Franck,
tocmai în timpurile cele mai critice!

Peste culmile celor două decenii de libertate

Prăznuirea zilei de 1 Decemvrie la Sibiu

Pregătirile. — Procesiunea națională. — Festivitatea din sala „Thalia". — Moțiunea și discursurile rostite.

Ziua de 1 Decemvrie 1936, a fost sărbătorită în orașul nostru, aici în Sibiul marilor vlădici și virtuoși apostoli ai neamului dacoroman, cu un deosebit fast. Incă din ajun, Sibiul și-a schimbat o bună parte din înfățișarea sa obișnuită. Galantarele vitrinelor au fost primenite și decorate cu chipul Făuritorilor României Intregite, precum și cu chipul M. S. Regelui Carol. Tricolorul românesc predomina peisagiul prasnicului național.

La autoritățile civile și militare de asemenea pregătiri intense; școalele de toate gradele anunțau, prin pregătirile din ajun, proporțiile marelui popas național. La poliție, la legiunea de jandarmi și la unitățile militare din garnizoana Sibiu se zorea cu inspectarea echipamentului, se însufleteau efectivele din subordine și se reînprospăta credințele în viitorul neamului...

In ziua praznicului național

Pe frontispiciul instituțiilor publice, pe casele particulare, au răsărit, ca din senin, peste noapte și în zoriii înfiorați ai zilei, o pădure de stfndarduri treicolori — semn de veghe, de neadormire, atunci când e vorba să ne apărăm ceiace am câștigat prin jertfe de sânge.

Sibiul, prin aleasa manifestare din această zi a luminatului praznic național, s'a situat pe vârful piramidei de pe platoul Transilvaniei, strângând în pumnul noduros al dacilor prăseaua fierului cu care suntem gata să străpungem pieptul acelora ce vor încerca să ne mai tulbure somnul strămoșilor și al eroilor căzuți la datorie.

...Murim mai bine 'n luptă cu gloria deplină
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost pământ...

era deviza care străbătea cu fiorul ei sufletele Românilor sibieni, în ceasul de reculgere națională, când în Catedrala Bisericii Ortodoxe, ca și în celelalte locașuri de închinare din cuprinsul județului, sub umbra prapurilor și în fața sfintei cruci—se făcea legământul pentru a apăra cu prețul vieții hotarele croite cu jertfa celor opt sute mii de eroi, intregitori de neam și țară.

Manifestarea dela 1 Decemvrie 1936, la Sibiu s'a impus cu atât mai mult în vrerile poporului românesc, cu cât ea s'a desfășurat sub comanda marilor cârmaci: unul purtător de de cruce, I.P.S.S. Metropolitul Nicolae al Ardealului, iar al doilea purtător și mânuitor de spadă, d-l general Ghiorghiu, locțiitorul noului comandant al Corpului de Armată Sibiu.

Sub imboldul acestei înfrățiri — între sabie și cruce — Sibiul și-a prăsnuit, așa cum se aștepta, mărețul prasnic național din orașul cu alese tradiții..

La orele 10 a. m. s'a oficiat în Catedrală un serviciu divin, de către un ales sobor de preoți în frunte cu I. P. S. S. Mitrop. Nicolae, la care au participat toate autoritățile civile și militare.

Afară staționa — în fața catedralei — compania de onoare, în frunte cu garda drapelului și muzica militară. Răspunsurile religioase au fost date de către corul mitropoliei, sub conducerea maestrului compositor Timotei Popovici.

La sfârșitul slujbei părintele protopop militar col. Dăncilă a rostit o însufletită cuvântare, accentuând asupra dreptății și drepturilor poporului român de dincoace de Carpați.

După parada din fața Catedralei, toată asistența s'a îndreptat într'un impunător cortegiu, spre sala „Thalia", unde s'a desfășurat festivitatea.

Intr'o sală istorică

La orele 11 în spațioasa sală a cinematografului Thalia, care era arhiplină, am remarcat presența următorilor: I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan, dr. N. Regman prefectul județului, N. Batzaria, general Fălfănescu, dr. Gh. Preda, coloneii: Bârzotescu și Sipiceanu, inspector sanitar dr. Stoichiția și ispector școlar Teposu, etc. etc.

Cuvântarea Mitropolitului Nicolae Bălan

După ce orchestra a intonat Imnul Regal, a luat cuvântul vlădicul Nicolae, care a spus pe scurt următoarele:

Cu bucuria cu care primim an de an luminatul prasnic al Nașterii Domnului, cu aceiași bucurie trebuie să prăsnuim și ziua de 1 Decemvrie. Căci această zi este ziua dreptății și desrobirii noastre naționale, care ne povățuește să nu lăsăm nimic din patrimoniul câștigat prin jertfa de sânge. Această zi este ziua pogorâtă din eternitate și așezată în mijlocul istoriei noastre naționale.

De dincolo de granițe se aude un sgomot surd; vecinii de peste Tisa își strigă supărarea. Vor Ardealul! Noi le răspundem; Ardealul e al nostru; l'am cucerit cu mari suferințe în trecut și prețul atâtor sute de mii de eroi. Il vom păstra și nu vom da din el nici o palmă de pământ.

Urmând la cuvânt dl Nic. Batzaria delegatul Ligei Antirevizioniste, acesta a făcut o caracteristică a poporului român, subliniindu-i virtuțile sale naționale.

Raportând expunerea la comemorarea zilei de 1 Decemvrie, dl Batzaria a adăugat în concluzie că acest neam fiind strâns legat de glia strămoșească, cu greu va putea fi smuls de lângă ea.

Cuvântul Cehoslovacilor

In numele poporului cehoslovac, luând cuvântul dl Hradil, profesor la academia teologieă din Sibiu. a spus între altele:

Ziua de 1 Decemvrie este cea mai strălucitoare piatră de hotar în istoria neamului românesc, deoarece în această zi s'a împlinit visul alintat cu aceiași dragoste de strămoșii noștri mucenici ai aceluiași ideal.

In lupta dârză pentru realizarea sfântului ideal, fruntașii poporului român au găsit în drumul luptei lor temnițele dela Vaț și Seghedin. Dar nici temnițele și nici schingiuirile cele mai barbare n'au fost în stare să zăgăzuiască elanul luptătorilor, pentru libertatea națională, de care ne bucurăm azi cele două popoare: Românii și Cehoslovacii...

Fraților Români! până când cele trei națiuni, cari formează astăzi Mica Înțelegere, vor ține laolaltă, dușmanii de ieri și azi nu le vor putea birui.

In numele poporului cehoslovac declar solemn, că vom asculta cu sfințenie îndemnul dat și vom păstra patrimoniul câștigat cu atâta jertfă.

Moțiunea și telegrame

După terminarea discursurilor, dl dr. *Gh. Preda*, vice președintele Astrei ardelene, a dat citire moțiunei și celor două telegrame adresate — prin miniștrii plenipotențiari dela București — poporului Cehoslovac și Iugoslav. Iată conținutul telegramelor:

Cetățenii orașului și județului Sibiu, adunați în cea de a 18 aniversare a Unirii Ardealului și Banatului la Patria Mamă, protestează cu toată energia contra campaniei revizioniste și transmit prin Excelența Voastră un salut călduros poporului de care ne simțim legați prin jertfele trecutului și prin problemele economice și culturale ale prezentului. In dorința de a cimenta cât mai mult aceste legături, ținem să afirmăm neclintita solidaritate contra mișcării revizioniste și hotărîrea de a apăra cu prețul sângelui tratatele care consacră frontierele actuale.

In continuare dl dr. *Gh. Preda* a citit următoarea moțiune:

In ziua când pe tot cuprinsul țării românești se sărbătorește cu însuflețire cea de a 18-a aniversare a Unirii Ardealului cu Patria Mamă toate sufletele românești, din orașul și jud. Sibiu, conștiente de dreptul recunoscut de istorie și consacrat prin tratatele de pace, privesc o clipă îndărăt la drumul străbătut sub trecutul regim străin, la samavolnicia acestui regim și la toate greutățile biruinței.

Amintind asupritorilor de odinioară năvălirea lor barbară în provinciile locuite de Români, în Europa evoluată și cu idealuri superioare, vrem să li se întipărească în minte și contrastul isbitor dintre regimul de intoleranță, de persecuții, batjocuri și maltratări barbare suferite sub ei și regimul de echitate, de libertate și de dreptate întronat de noi, pentru minoritarii rămași în aceste provincii.

In marea trâmbițare maghiară a revizionismului, noi nu vedem decât tendințele unei aristrocații dornică de a-și redobândi privilegiile pierdute și de a stăpâni încă un popor pe care să-l exploateze.

Și unora și altora ținem să le facem cunoscut, că poporul Român conștient de drepturile și menirea sa, nu renunță la granițele și drepturile câștigate prin lupte și sacrificii: acest popor dorește să-și împlinească misiunea sa în liniște și pace și că înainte de a se suspenda toleranța și generozitatea, vrea să-i avertizeze să înceteze de a mai semăna vânt, căci poate culege furtună în ziua când prin desele provăcări ar mai vrea să facă cunoștință cu noi, cu armata română și cu baionetele românești.

*

Serbarea dela Thalia a luat sfârșit prin intonarea Răsunetului dela 1848, care a fost cântat de întreaga asistență, cu acompaniamentul orhestrei, condusă de maestrul Timotei Popovici.

Prefectul județului, Dr. Nicolae Regman, a propus ca discursul Mitropolitului Nicolae să fie tipărit și afișat în toate comunele din cuprinsul Ardealului. Propunerea a fost primită cu multă însuflețire.

N. Nicoară Dob.

Exportul lemnului din România

Lemnele de lucru din țara noastră (brad stejar și altele), sunt, în timpul din urmă, foarte căutate de către țările din Apus. Intr'un număr trecut scriam, că Anglia a început a importa dela noi foarte multă cherestea. Mai înainte am scris despre Franța. Iar Germania încă nu este cea din urmă, care cumpără lemnul românesc.

Căutarea în străinătate a lemnului de lucru trebue să ne îmbucure. Oamenii din apropierea pădurilor au ocupație și speranțe de câștig bun, dacă lemnul este căutat.

Ce privește cumpărăturile Germaniei, e drept că marca germană nu are un curs (valoare) stabilă. Aci se urcă, aci scade, ceeace produce oarecare nesiguranță în afaceri. Prețurile germane sunt însă bune, astfel că se acopere și schimbările de curs mai nefavorabile.

Pentru anul viitor se speră la un import și mai mare din România în Germania. Aducem aceste știri la cunoștința oamenilor noștri, ca astfel să se poată orienta cum merge piața lemnului.

Ce se petrece în alte ţări

ROMANIA şi POLONIA. Vizita dlui ministru de externe Victor Antonescu în Polonia, care s'a făcut întâmplător cu a regentului Horthy în Italia, a preocupat toată lumea politică europeană în ultimele două săptămâni. Nu mai încape îndoială, că această vizită a contribuit la o nouă strângere a legăturilor — cam răcite în timpul din urmă — între România şi Polonia. Ne bucurăm de acest lucru, după cum scriam şi în numărul trecut, dat fiind că cu Polonia noi am încheiat după marele răsboiu cea dintâi alianţă militară.

FRANŢA a făcut comenzi pentru ridicarea de noi forturi. Se va construi un val de beton şi oţel, care prelungind linia Maginot se va întinde dela mare (din spre Anglia) până la graniţa Elveţiei. Lucrările se vor isprăvi în 3 ani şi vor costa 6 miliarde franci. Sub pământ, dealungul liniei, se vor construi cazărmi, depozite de muniţii, ateliere şi toate cele necesare în răsboiul modern. Garnizoana pe linia Maginot este de 175.000 oameni, iar pe noua linie Daladier va fi de 100.000 oameni.

GERMANIA şi POLONIA au unele motive să nu stea prea bine politiceşte, din cauza Danzigului şi a Prusiei orientale trecută în parte la Polonia. Pe teren economic, însă, Polonia se străduieşte să vândă cât mai multe produse agricole, cum trebue să facem şi noi. De prezent se poartă astfel de tratative la Berlin. E vorba de porci, unt, ouă etc. Şi e interesant a afla, că dela 1 Dec. 1935 până la 1 Iulie 1936 (adică în 7 luni) Polonia a vândut Germaniei: 42.925 porci vii, 46.608 măji carne de porc, 193.052 gâşte, 4539 măji unt, multe ouă şi altele. — Pentru exportul românesc cine răspunde? De ce nu putem exporta spre pildă mai mulţi porci? Avem destui şi oamenii nu-i pot vinde. E păcat de Dumnezeu, de atâta desinteres sau nepricepere. Crăişorii din minister să lucreze din greu, nu să se gândească numai la lefuri şi sărbători.

UNGARIA şi AUSTRIA. In numărul trecut am scris, la această rubrică, asupra vizitei regentului Horthy la Roma, unde s'a strâns şi mai mult alianţa italo-ungară, caracterizată cu tâlc de către regentul Horthy la plecarea din Roma: E posomorâtă vremea, dar dacă ploua, cu atât mai bine va creşte sămânţa aruncată.» — La reîntoarcere, Horthy s'a oprit Duminica trecută în Viena, unde a avut consfătuiri cu preşedintele Miklas al republicei austriece şi membrii guvernului. Luni 30 Nov. a luat parte la parada militară a armatei austriece, care paradă s'a organizat în onoarea regentului Horthy. Seara regentul ungur, primul ministru Darany şi ministrul de externe Kanya au plecat spre Budapesta. De acasă vor fi putut să asculte, Marţi 1 Decemvrie, cum a decurs la noi sărbătoarea Unirii.

RUSIA. Ştiri din Rusia spun: Dictatorul Stalin a convocat, pe ziua de 3 Decemvrie, la castelul Kremlin, pe cei 5 comandanţi de armată ai Rusiei. In această conferinţă se vor discuta măsurile, pe care urmează să le ia Rusia, spre a se apăra împotriva alianţei militare încheiată între Japonia şi Germania. Stalin ar fi dat depline puteri mareşalului Voroşilov, ca să facă din Rusia cea mai mare putere militară din lume. — Prin urmare, înarmare până în dinţi, după care e uşor de prevăzut ce va urma în scurtă vreme.

Conferinţa militară dela Bucureşti

Acum două săptămâni s'a ţinut la Bucureşti o conferinţă a Şefilor Statelor Majore din ţările Înţelegerii Balcanice (România, Jugoslavia, Grecia şi Turcia). Asupra discuţiilor dela această conferinţă, ziarul oficios turc „Republica" a scris un articol mai lung, din care dăm şi noi următoarele părţi:

„Înţelegerea Balcanică a fost la început o asociere numai între Turcia şi Grecia. Mai târziu ea s'a întins până în Europa Centrală, făcând alianţă cu România şi Jugoslavia, cari aparţin şi Micei Înţelegeri.

„Ideia unirii pentru pace formează ea însăşi un fapt de mare importanţă. Pentru a asigura şi mai bine pacea, Statele Majore ale ţărilor din Înţelegerea Balcanică s'au întrunit la Bucureşti, unde au discutat şi s'au înţeles între ele asupra planurilor militare comune în viitor.

„Numărul soldaţilor, pe care cele cinci state (dacă mai socotim şi Cehoslovacia) ar putea la nevoie să-l mobilizeze şi să-l trimită pe fronturi, nu este sub *zece milioane*. Sprijinită pe atâtea baionete, pacea poate să se susţină bine în Orientul şi Centrul Europei.

„Se poate spune că, înţelegerea între ţările balcanice creiază în Orient o nouă şi mare putere. Înţelegerea Balcanică este sigur o asemenea mare putere, formată din unirea statelor mici. Ca atare ea este, la nevoie, în stare a se măsura chiar cu orice altă mare putere.

„Când Bulgaria îşi va lua, la rândul ei, locul în sânul acestei Înţelegeri Balcanice, aceasta va da puterea unei adevărate asociaţii de pace. Adăogăm însă, că chiar dacă Bulgaria nu s'a alipit încă, această asociaţie de pace nu este mai puţin tare".

*

Din rândurile de sus, cari arată părerile guvernului turcesc, se poate vedea cum se plănueşte împiedecarea unui război peste ţările balcanice. Şi e foarte bun acest plan, asupra căruia desigur s'a discutat amănunţit în conferinţa militară dela Bucureşti.

Pregătiri militare în extremul orient

Japonia pregăteşte o lege privitoare la mobilizarea generală a ţării

Ziarele din Moscova au adus ştirea, că autorităţile japoneze socot că actuala lege a mobilizării e neîndustulătoare în cazul unui războiu şi de aceea pregăteac o nouă lege. După ziarul japonez «Ioumiuri» noua lege cuprinde următoarele măsuri:

1. Încă din timpul păcii e nevoie să se facă planurile trebuitoare în legătură cu aprovizionarea de materii prime, ca de pildă petrol, fier, minereuri, etc.

2. Reforma aparatului de producţie urmează să fie realizată în timp de pace. E necesar să se amintească faptul, că fabricile sunt obligate să mărească producţia articolelor trebuitoare.

3. Încă din timp de pace urmează să se facă planurile în vederea aprovizionării întreprinderilor industriale, care lucrează pentru stat Să fie înzestrate cu cadre bune şi cantităţi îndestulătoare de materii prime.

4. O desvoltare la maxim a corpurilor hydro-electrico-energetice.

5. Măsuri de siguranţă ca să nu se refugieze peste hotare capitalurile dinlăntrul ţării şi introducerea sistemului care să mobilizeze imediat întreprinderile industriale.

6. Pregătiri ca aviaţia civilă să fie folosită în scopuri militare.

7. Imbunătăţirile serviciului sanitar.

8. Folosirea flotei comerciale de către armată.

9. Măsuri organizatorii în vederea aprovizionării cu alimente şi combustibil în timp de războiu.

10. „Mobilizarea sufletească" cu ajutorul unor măsuri, care conduc naţiunea pe drumul cel adevărat.

Ziarul „Ioumiuri" adaogă că toate aceste măsuri înseamnă că încă din timp de pace Japonia a introdus «controlul economiei de războiu». Guvernul Hirota lucrează de zor la pregătirile de mobilizare a întregei naţiuni şi se crede, după cele scrise de gazeta japoneză, că realizarea acestei legi nu va întâmpina nici un fel de greutate.

*

Dacă se va adeveri, că Japonia face atât de întinse pregătiri militare, atunci ea are desigur planuri mai mari pentru viitor. Deşi în zilele trecute guvernul japonez a declarat, că nu are nici o înţelegere militară cu Germania, totuşi lumea mare nu crede în aceste declaraţii diplomatice...

Intre timp s'a publicat înţelegerea germano-japoneză, asupra căreia am scris şi noi în numărul trecut.

Această înţelegere a produs surprindere în Europa, îndeosebi neliniştеşte Anglia, căreia nu-i place încheierea acordului germano-japonez.

Rusia ajută Spania pe faţă

Vapoare ruseşti cu armament vor fi excortate de flota rusă de războiu

Agenţiile telegrafice engleză şi americană au aflat în zilele acestea următoarele ştiri din Moscova:

Guvernul bolşevic a întocmit un nou plan pentru trimiterea grabnică a ajutorului militar ce vrea să-l dea Spaniei comuniste. Arme, muniţiuni, tancuri, automobile blindate şi detaşamente întregi din armata roşie rusă, vor fi încărcate numai pe cele mai mari vapoare. Acestea vor pleca însoţite de mari vase de răsboiu.

Amiralul rus Kojanov, comandantul marinei din Marea Neagră, a primit ordin să concentreze vapoarele flotei sale în porturile Odesa, Nicolaev şi Sebastopol, de unde va pleca spre Spania convoiul de vapoare ruseşti.

O înţelegere specială a fost făcută cu guvernul spaniol Cabalero, în urma căruia toate bazele navale şi porturile spaniole, cari au rămas încă sub stăpânirea trupelor roşii spaniole, trec sub conducerea autorităţilor ruseşti.

Cel mai mult aur luat dela Banca Spaniei a fost trimis la Moscova, pentru a acoperi valoarea marei cantităţi de armament ce se trimite în Catalonia (provincie a Spaniei).

Autorităţile militare şi administrative ruseşti au şi plecat din Moscova spre numitele porturi din Marea Neagră, pentru a supraveghea deaproape desfăşurarea operaţiunilor ordonate.

Caravanele vaselor ruseşti, ce vor pleca din Odesa, Nicolaev şi Sebastopol, vor fi însoţite de un mare stat major, compus din ofiţeri superiori ai armatei sovietice.

In afară de ofiţeri şi soldaţi vor pleca, cu primele trei transporturi, cam 2000 tehnicieni ruşi. In fruntea corpului tehnic vor fi câţiva ingineri ruşi renumiţi.

*

Creşte pericolul războiului

cel mare dacă aceste ştiri se vor adeveri complect în săptămânile viitoare.

In caz că Rusia va da aşa un mare ajutor comuniştilor spanioli, — atunci e foarte probabil că Italia şi Germania vor sări în ajutorul armatei spaniole naţionaliste de sub conducerea generalului Franco. Altcum armata acestuia va fi înfrântă, în Spania s'ar introduce comunismul şi apoi de aci ar porni să se lăţească şi în alte ţări europene.